

Fulla Electoral

DE LA «JOVENTUT NACIONALISTA»

N.º 3

Olot 29 Maig

1919

ORDRE, SENY

II

N.º 17927.

Definirem l'ordre polític com una reglamentació eficaç que encamina les realitats vives, vers una perfecció indefinida.

A Catalunya, l'ordre que's desitja, no és un ordre passiu i estantís com el que se'ns vol presentar ara amb la virtut d'una panacea ministerial, ordre que fa de la llei un jou per a les ansies de vida, i que trova manera fàcil, en canvi, de burlar-la per a totes les concupiscències.

L'ordre que vol Catalunya, és l'imperi del seny de raça que ja ha obrat miracles dins d'Espanya.

Homes d'ordre, típics de Catalunya, han estat en Cambó i en Ventosa en sa curta i aprofitada gestió ministerial. Tingueren necessitat de crear encare l'organisme, perquè els ministeris madrilenys, sols funcionaven de nom; però la seva missió la compliren de manera que arreu aixecaren l'entusiasme i el ver patriotisme. Ells saberen, menats per el seu talent però sobre tot per el seu esperit, plasmar un generós idealisme que compregués la reconstitució global d'Espanya i en el curt temps que foren ministres, temps que els altres ministres emplearen en enterar-se de llurs ministeris, no sols saberen crear un excel·lent programa, sinó que'l feren avançar tant, que tothom compregué que eren capassos de dur-lo a terme. En Cambó, posà la ma en la construcció de ferrocarrils, en les obres hidràuliques, en les mines propietat d'estrangers, en els transports, en les carreteres, procurant que tot aixó que a Espanya no ha obeït mai a un plà, sinó a favoritismes inconfessables, rendís el màxim d'utilitat a la reconstrucció global de nostra economia.

En Ventosa, des de son ministeri de Proveïment, ha servit amb la dignitat més gran i més aspre per éll, al be del país, buscant no sols resoldre el conflicte del moment sinó planejant ja el camí de la riquesa del pervindre.

La Mancomunitat de Catalunya és altre orgue català, que obeint, ja d'una manera més normal al geni de la raça, ha vingut de temps ordenant les activitats de Catalunya.

Ha ordenat amb esperit enlairadíssim de selecció, la nostra vida cultural, fomentant les entitats, purament intel·lectuals que s'ocupessin del cultiu de la Intel·ligència. Anomenarem solsament l'Institut d'Estudis Catalans, amb la Biblioteca de Catalunya com a orgue central, deixant de citar el gran nombre de institucions que a son volt treballen, i que per conèixer-les, ja cal recórrer als anuaris que's publiquen, doncs, el seu camp és tant vast, que escapa al simple record.

Demés d'aquest ordre de coses s'ha interessat la Mancomunitat en ordenar altres aspectes de la vida Catalana tals, com les línies telefòniques, els ferrocarrils secundaris, els camins veïnals i tants altres, amb els quals, per tal com el seu fi no és el lucre, ha afavorit a regions de Catalunya més necessitades, on si s'hagués hagut d'esperar que la tentació de guany hagués fet sorgir la empresa, no s'hi hagueren estés, potser mai, tals millores.

Aixó és ordenar. Aixó és el sentit perfecte de política i governament.

Devant d'aixó, que vol dir aquest ideal que en parlar d'ordre, no pensa en més enllà de l'ordre

públic, i que en parlar de les grandeses de Espanya, les usa com un tópic electoral, pensant sempre en les grandeses passades i mai en les del pervindre, que el geni català ha arribat ja a fer tangibles?

DEL DISCURS D'EN CAMBÓ

«A Madrid, l'actitud nostra, aquelles manifestacions meves, no eren pas vistes amb goig per tothom. Hi havia qui ho veia amb disgust, pel sol fet d'ésser cosa nostra. Mes darrera aquelles aspiracions hi veia tot Catalunya, hi trobava un bloc formidable i no s'atrevia a combatre-les. Però va arribar un moment que hi va haver la primera defecció. Un català, en el moment més perillós per al seu poble, no es va mostrar conforme amb les aspiracions de Catalunya i volgué satisfer... (Una veritable tempestat de aplaudiments ofeguen les paraules de l'il·lustre orador. Tots els concurrents es posen a peu dret i victoregen Catalunya, En Cambó i se senten crits de «Abaix els traïdors!» «Abaix l'Alfons Sala». L'ovació és delirant, com potse mai s'ha sentit en un acte polític. En Cambó prova algunes vegades de parlar i no aconsegueix que se l'escolti fins passats alguns minuts.)

Prou, senyors. Aleshores vingué el que havia de venir. Com podiem esperar respecte al nostre poble del seus enemics, quan hi havia un català que no n'hi tenia? L'Alba trobava un apoi i l'aprofitava. La defecció de un català li servia esplèndidament per a començar el camí que es proposava fer. Es En Santiago Alba un home funest per a Catalunya, però encara més per al restant d'Espanya. Per a ell el poder no és un mitjà, sinó un fi. Per a manar ho sacrificaria tot, inclòs els més sagrats ideals. Ell acceptaria l'autonomia de Cata-

Catalunya pensa en demà, i l'ordre que ella vol és la organització de la vida que s'escorra en el fons de nostra raça i de les races germanes, vida que la gent d'ordre que'ns vé del centre ni tant sols sab llucar.

lunya o arrasaria la nostra terra amb tal de poder manar. Li fóra igual.

I va ser don Santiago Alba el que va mobilitzar el Círcol de la Unió Mercantil de Madrid, provocant aquella manifestació d'odi als catalans, i el que va portar aquells ramats de les províncies de Espanya on ell mangoneja l'Assemblea de les Diputacions per a declarar una enemistat a Catalunya, i el que va fomentar aquella campanya de odis que es va desenrotllar a casa nostra pensant que una explosió d'odis en tenia de portar un altra i que vindrien topaments que li permetrien seguir pel seu camí, aconseguint que l'actuació catalana dins de la política no li barrés el pas, deixant-lo a segon termé.

Aquell període d'efusió ja havia acabat. Aquella intensitat de vida desapareixeria. La veu dels catalans seria escoltada en el restant d'Espanya amb odi. La seva obra era realitzada. Més encara quedava una home que podia contrarrestar l'acció infame de l'Alba, un home que si hagués sortit fiador davant d'Espanya de les idees de Catalunya, el plet català hauria estat salvat i resolt a favor nostre. Aquest home era En Maura.

Joestic segur, senyors, que aquell èxit oratori d'En Maura fou en aquell moment l'amargura més gran de la seva vida, i va comprendre instantàniament, en veure quals eren els que l'aplaudien, tot el contrast que les seves paraules produïen.»

ELS CARLINS I LA RELIGIÓ

Pocs partits han estat tan enemics com el maurista i el carlí, especialment en l'ordre polític religiós. Per això, fa pena veure ara, que siguin els carlins-mellistes i els seus porta-veus «El Norte» de Girona i «La Tradició Catalana» d'aquí, els encarregats de voler imposar a tota costa en nom de la religió sobre tota altre

candidatura, a les mauro-conservadores, que en altres circumstancies haurfen rebutjat per nefastes al catolicisme.

¿No eren els carlins els que deien i sostenien que el partit conservador capitanejat per En Maura, no tenia altre missió ni programa que conservar i solidar tot lo dolent i anti-cristià que

implantessin els liberals, l'altre partit de torn?

Si alguna frase ha sigut retirada, a un home i un partit per a la seva integritat cristiana i posar en tela de judici la seva catolicitat, ha sigut aquella llessada en ple congrés pel senyor Maura de que «el pensamiento no delinque»; frase que els carlins i integristes l'adoptaren com a bandera de combat, i a base de la qual han fet perdurar fins fa poc l'inquina polític religiosa contra el maurisme.

I aquella frase de que «fan més mal que la Comune de París» ¿per qui la reservaven els carlins sino pels conservadors, catòlics i liberals

mereixedors de tot el seu menyspreu i oposició?

Tot això és de quatre dies enrere. Mes ara, tot lo cartellari, ~~el paper d'un diari~~ a l'altre, els avans més fustigats, son ara considerats com el non-plus ultra del catolicisme, i els candidats maurins han de tenir preferència sobre tot altre candidat catòlic i tot document eclesiàstic que parli del candidat més bo, ha d'esser interpretat pels carlins a favor del maurisme.

¿Es això seriós? Es sinceritat? Pot això afavorir als altíssims interessos de la religió o bé els ha de perjudicar?

LA PRIMERA VICTÒRIA

El cor ens va ple de joia al veure com els nostres ideals penetren fins l'esperit dels nostres adversaris.

D. Lluís Pons i Tusquets redactà el seu manifest en català, donant honor a la nostra amada parla. Això és una victòria granada. Doncs ell fou qui en el concurs de bestiar celebrat aquí, s'oposà a que el secretari redactés en català els cartells de premis i programes destinats a nostres pagesos, amenant amb sa retirada de la Comissió.

Mostra esplèndida del seu amor a la llengua cervantina son els seus articles que baix el suggestiu epígraf de *El Hayedo de Jordà* dirigia als pagesos de la comarca des de el *Butlletí del Sindicat Agrícola* parlant del cultiu del faig, usant termes tals com *apear* (aterrar), *tiernos pimpollos*,

cesped, *volumen leñoso* etc. d'una encantadora força divulgadora.

Després d'això seguia encara redactant en castellà els escrits que enviava al Calendari del País gès publicació tant popular i catalana, ont restava únic usant llengua forastera.

Però tot d'una, al demanar el vot als electors olotins se decideix a passar el Rubicón i parla en català. Ja's nota en la escriptura que és la primera vegada que usa aquest idioma. S'ha de passar l'aprenentatge! No hi ha més.

Cal agrair l'esforç titànic fet per a somoure tan gran cumul d'aprensions espanyolistes. I cal agrair també el regoneixement de la catalanitat del nostre districte, confessió explícita de que aquí ha de sortir triomfant el candidat nacionalista.

NOTES

Lo que's conta de les opressions i dels maneigs governamentals per a afavorir a la candidatura de nostre adversari, no ho volem creure.

S'expliquen les coaccions mes escandaloses fetes als alcaldes dels pobles, les ofertes de perdó de multes, fins l'intervenció de la força pública. La acusació es tant formidable que no ns es possible donar-hi crèdit. Perque encare que la moralitat electoral de nostres adversaris, resta posada de manifest, en la ingènua confessió d'un elector que deia a un nostre amic «Vosaltres l'any passat teniau el favor oficial i no sabereu aprofitar. Veureu com en farem ús nosaltres». No creiem que els mauristes, seguidors de qui predi-

ca l'austeritat política, vulgan contradir-se d'una manera tant manifesta i vergonyosa.

L'article 68 de la Llei Electoral, diu en son número 1er. que incorren en el delict de coacció electoral, encare que no consti ni resalti l'intenció de cohibir o exercir pressió sobre els electors les autoritats civils, militars o eclesiàstiques que recomanin als electors que donguin o venguin son vot a persona determinada i les que fassin us de medis..... que puguin tenir caràcter de recomenació o reprobació de candidatures determinades.

Imp. de P. Aubert, carrer Nou de Sant Antoni—Olot.

CATALANS DEL DISTRICTE D'OLOT!

Divendres, dia 30 d'aquest mes, a les 10 del vespre, tindrà lloc al
TEATRE PRINCIPAL d'aquesta un

GRANDIOS MITING

en el qual vos farán la presentació del candidat Nacionalista

D. Pere Sacrest Dusol

els fervents apostols de la Causa de Catalunya

D. Joan Ventosa i Calvell

Ex-ministre i President i de la Lliga Regionalista de Barcelona

D. Santiago Masó i Valenti

Ex-Diputat a Corts

D. Joan Vallés i Pujals

(President de la Diputació de Barcelona)

D. Josep M.ª Masramón

Diputat provincial i President de la Lliga Regionalista d'Olot

---

Escolteu sa paraula, judiqueu i obreu pensant en Catalunya!